

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Γυμνάσιο

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
Σεπτέμβριος 2024

Αρχαία Ελληνικά - Γυμνάσιο

Δομή της παρουσίασης

1. Το επικαιροποιημένο Α.Π. Αρχαίων Ελληνικών
2. Προγραμματισμοί Αρχαίων Ελληνικών
3. Νέα αρχεία Αρχαίων Ελληνικών
4. Αρχαία Ελληνική Γραμματεία
5. Βασικές αρχές του μαθήματος Αρχαίων Ελληνικών
6. Αξιολόγηση
7. Ημερίδα Αρχαίων Ελληνικών

Επικαιροποιημένο Α.Π. Αρχαίων Ελληνικών

1. Στο επικαιροποιημένο Α.Π. δίνεται έμφαση στη **μεθοδολογία** και τις **δεξιότητες**, με τις κατάλληλες κάθε φορά προσαρμογές, ανάλογα με το μαθησιακό επίπεδο των μαθητών/-τριών
2. Αρκετοί από τους παλαιούς ΔΕ/ΔΕ έχουν **επαναπροσδιοριστεί** ή **επαναδιατυπωθεί** ή έχουν **μετακινηθεί**, ώστε να εντάσσονται σε ένα λογικά και επιστημονικά δομημένο Α.Π. Όσοι ΔΕ/ΔΕ κρίθηκαν ακατάλληλοι, έχουν **αφαιρεθεί**.

Επικαιροποιημένο Α.Π. Αρχαίων Ελληνικών

3. Τα **γραμματικο-συντακτικά φαινόμενα** κάθε τάξης αφαιρέθηκαν από το αρχείο των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας και παρουσιάζονται σε συνοδευτικό **πίνακα**.
4. Αναδιαμορφώθηκαν οι **Γενικοί Δείκτες Επιτυχίας με άξονα το κείμενο**, όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Παλαιοί Γενικοί Δείκτες

Α. Να επεξεργάζονται το αρχαιοελληνικό κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον, το επικοινωνιακό πλαίσιο παραγωγής του κειμένου και τα ευρύτερα κοινωνικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα.

Β. Να παράγουν γραπτό λόγο, αξιοποιώντας στοιχεία των αρχαιοελληνικών κειμένων που διδάσκονται.

Γ. Να συνειδητοποιούν τη διαχρονία της Ελληνικής Γλώσσας.

Δ. Απολαμβάνουν αισθητικά το αρχαιοελληνικό κείμενο, αναγνωρίζοντας τη λογοτεχνική του αξία.

Επικαιροποιημένοι Γενικοί Δείκτες

1. Το κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το πλαίσιο παραγωγής του

2. Το κείμενο ως περιεχόμενο

3. Το κείμενο ως μορφή

4. Το κείμενο ως χώρος συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου

Επικαιροποιημένο Α.Π. Αρχαίων Ελληνικών

5. Καινοτομίες του επικαιροποιημένου Α.Π.

- **ενδεικτικές δραστηριότητες** (στο παλαιό Α.Π. η συγκεκριμένη στήλη είτε δεν υπήρχε είτε ήταν κενή)
- **ικανότητες διά βίου μάθησης**, όπως αυτές έχουν καθοριστεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης (2018) και είναι οι ικανότητες: γραμματισμού, η πολυγλωσσική ικανότητα, η μαθηματική ικανότητα, η ψηφιακή ικανότητα, η ικανότητα του πολίτη, η μεταγνωστική ικανότητα, η ικανότητα του επιχειρείν και η ικανότητα πολιτιστικής επίγνωσης και έκφρασης
- στο τέλος κάθε αρχείου γίνεται **επεξήγηση της ορολογίας** σε σχέση με την αξιοποίησή της στα Α.Ε.

Στους Δείκτες και στις
Ενδεικτικές
δραστηριότητες
δηλώνεται ποιο είδος
γραμματισμού και ποια
ικανότητα εξυπηρετείται

Επικαιροποιημένο Α.Π. Αρχαίων Ελληνικών

- Θα ακολουθήσει **επιμόρφωση των διδασκόντων/-ουσών.**
- Η πρώτη συνάντηση θα γίνει **εντός Σεπτεμβρίου, διαδικτυακά**, μέσω Teams, βάσει προγράμματος που θα αποσταλεί έγκαιρα στις σχολικές μονάδες.
- **Διά ζώσης** επιμόρφωση με επισκέψεις στις σχολικές μονάδες.

Προγραμματισμοί Αρχαίων Ελληνικών

- Οι Προγραμματισμοί δομούνται στη βάση του επικαιροποιημένου Α.Π.
- Εκτός από τις ενότητες, τους ΔΕ/ΔΕ και τις διδακτικές περιόδους, στους Προγραμματισμούς της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας Α΄, Β΄ και Γ΄ δίνονται **Διδακτικές οδηγίες**, τις οποίες οι διδάσκοντες/-ουσες καλούνται να τηρήσουν.
- Ακολουθούν παραδείγματα.

ΝΕΟ!

Α΄ Τετράμηνο (2 διδακτικές περιόδους)

Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
<p>Κείμενο και παιγνιώδεις ασκήσεις</p> <p>Μύθος του Αισώπου: <i>Χελώνη και λαγώς</i> Βλ. Χρήσιμο υλικό https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/ehrisimo-yliko-gym</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Κατανόηση κειμένου - Ποσότητα φωνηέντων - Τόνοι, πνεύματα - Μήνυμα, αξίες, βιωματικότητα, επικαιροποίηση 	<p>Κείμενο</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η ενότητα αποσκοπεί στην καλλιέργεια κλίματος δεκτικότητας. Γίνεται αξιοποίηση της ηλεκτρονικής παρουσίασης και του υλικού για τους/τις μαθητές/-τριες. Δεν γίνεται απόδοση του κειμένου στα Νέα Ελληνικά. - Οι μαθητές/-τριες συζητούν ιδέες και αξίες του κειμένου. <p>Γραμματική</p> <ul style="list-style-type: none"> - Απλή αναγνώριση ψιλής, δασείας, οξείας και περισπωμένης και της θέσης τους στις λέξεις. - Εξηγείται η χρήση των πνευμάτων και ο λειτουργικός ρόλος της δασείας στη σύνθεση λέξεων με παραδείγματα και από τα Ν.Ε. - Εξήγηση των εννοιών <i>μακρά, βραχέα και δίχρονα φωνήεντα</i>. - Οι μαθητές/-τριες αντιγράφουν αρχαιοελληνικές λέξεις με τους τόνους και τα πνεύματα για σκοπούς εξοικείωσης. 	<p>Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες</p> <p>A1, A2, B1, Δ1, Δ2, Δ3</p> <p>Γ1, Γ2</p>	<p>3 δ.π.</p>

Εφαρμόζουμε τις διδακτικές οδηγίες και ΔΕΝ διδάσκουμε εδώ κανόνες τονισμού.

Όλες οι ενότητες «Κείμενο και παιγνιώδεις ασκήσεις» αποτελούν οργανικό μέρος του διδακτικού υλικού και διδάσκονται υποχρεωτικά. Βασίζονται στις παιδαγωγικές αρχές της παιγνιώδους μάθησης και της επανάληψης.

<p>Ενότητα 2^η Αποφθέγματα Ησιόδου, Αριστοτέλη και Σωκράτη (Κείμενο, σελ. 9)</p>	<p>Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Ν.Ε.</p> <p>Λεξιλογικά: έν, εὔ (σελ. 12)</p> <p>Γραμματική: - Δίφθογγοι, σελ. 13 - Κανόνες τονισμού, σελ. 16-17</p>	<p>Κείμενο (σελ. 9)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Προτείνεται να δοθεί η απόδοση των αποφθεγμάτων. Οι μαθητές και μαθήτριες παρακινούνται να τη συγκρίνουν με το αρχαίο κείμενο και να διακρίνουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ Αρχαίων και Νέων Ελληνικών. Εντοπίζουν, επίσης, την αναλυτικότητα του νεοελληνικού λόγου σε σχέση με τον αρχαιοελληνικό λόγο. - Οι μαθητές/-τριες εξασκούνται στη μεγαλόφωνη ανάγνωση του κειμένου. - Οι μαθητές/-τριες απαντούν τις ερωτήσεις κατανόησης, σελ. 11, συζητούν ιδέες και νοήματα του κειμένου. - Επισημαίνονται τα γλωσσικά σχόλια της σελ. 12 για το έν και εὔ και οι επιβιώσεις στα Ν.Ε. <p>Γραμματική</p> <ul style="list-style-type: none"> - Απλή αναγνώριση των διφθόγων και επισήμανση ότι αυτές είναι μακρόχρονες, σελ. 13. - Επεξήγηση του νόμου της τρισυλλαβίας, σελ. 16. - Διδασκαλία των τεσσάρων κανόνων τονισμού, σελ. 16-17. Γίνεται αναφορά μόνο στα απολύτως στοιχειώδη. Κανόνες και ασκήσεις τονισμού πρέπει να επανέρχονται σε όλες τις ενότητες που ακολουθούν, ώστε σταδιακά να εμπεδωθούν. - Ασκήσεις τονισμού 2 και 3, σελ. 18. 	<p>Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες Γ1, Γ2, Δ1, Δ2, Δ3</p> <p>Γ1, Γ2</p> <p>4 δ.π.</p>
---	---	---	---

- Εφαρμόζουμε τις διδακτικές οδηγίες προκειμένου να καλύψουμε τα διδακτέα στον προβλεπόμενο διδακτικό χρόνο.
- Οι διδακτικές οδηγίες καθοδηγούν στο τι και πώς θα διδαχθεί.
- Προτείνονται συγκεκριμένες ασκήσεις και δραστηριότητες.
- Γίνεται παραπομπή στις ενδεικτικές δραστηριότητες των ΔΕ/ΔΕ (επιλογή).

Νέα αρχεία Αρχαίων Ελληνικών

**Ενδεικτικοί τύποι ασκήσεων γραμματικής και
συντακτικού στα Αρχαία Ελληνικά**

[Βλ.: Αξιολόγηση \(schools.ac.cy\)](http://schools.ac.cy)

Ο/Η εκπαιδευτικός καλείται να επιλέξει τύπους
ασκήσεων και να τους εφαρμόσει τόσο στη
διδασκτική πράξη όσο και στην αξιολόγηση.

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

1. Ο/Η εκπαιδευτικός διδάσκει βάσει των ΔΕ/ΔΕ και **ΟΧΙ** βάσει των σελίδων του εγχειριδίου ή στίχο με στίχο του κειμένου.
2. Ο/Η εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσει κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας το υλικό από τις Ημερίδες «**Διδάσκοντας Αρχαία Ελληνικά...**» που αφορά τα **ομηρικά έπη**. Το υλικό είναι αναρτημένο στον ιστοσελίδα του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών.

Βλ.: [Ημερίδες-Σεμινάρια-Συνέδρια \(schools.ac.cy\)](http://schools.ac.cy)

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

3. Ο/Η εκπαιδευτικός αξιοποιεί τις ερωτήσεις, τις δραστηριότητες και τα θέματα για συζήτηση ή εργασία του εγχειριδίου.
4. Ο/Η εκπαιδευτικός εξοικειώνει τους/τις μαθητές/-τριες με τη διαδικασία **αποδελτίωσης θεμάτων** (π.χ. νόστος, πόλεμος, θεοί, ήρωες, γνώση-άγνοια, αποφθεγματικές εκφράσεις κ.ά.). Για να καταφέρουν οι μαθητές/-τριες να διαμορφώσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα, πρέπει να εντοπίζουν τα σχετικά στοιχεία, να τα καταγράφουν και να τα παρουσιάζουν, όταν ένα θέμα ολοκληρώνεται.

Βασικές αρχές του μαθήματος Αρχαίων Ελληνικών

- Οι διδακτικές περίοδοι του μαθήματος **ΔΕΝ πρέπει να εκχωρούνται** σε άλλα μαθήματα.
- Τα φαινόμενα που διδάσκονται σε κάθε τάξη αποτελούν **προϋπόθεση** για την επόμενη και, επομένως, **πρέπει να καλύπτονται**. Κάθε χρόνο συνεχίζουμε από εκεί που σταμάτησε η προηγούμενη τάξη και **ΔΕΝ ξαναρχίζουμε** από την αρχή.
- Οι μαθητές/μαθήτριες πρέπει να φτάνουν στη Γ' Γυμνασίου **με επάρκεια**, ώστε να είναι σε θέση **να επιλέγουν το μάθημα** για το Λύκειο.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ – ΜΟΡΦΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- Ένα 40' /45' διαγώνισμα

- Γραπτές εργασίες - πρότζεκτ (εκπόνηση και παρουσίαση)
- Προφορική επίδοση
- Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης

[Βλ. [diamorfotiki_axiologisi.pdf](#) ([moec.gov.cy](#))]

Προσοχή στην εξεταστέα ύλη! Πρέπει να είναι σαφής και περιορισμένη στις ανάγκες ενός 40' /45' διαγωνίσματος.

Αρχαία Ελληνικά - Γυμνάσιο

Ημερίδα Αρχαίων Ελληνικών:

Διδάσκοντας Αρχαία Ελληνικά...

*Λεξιλόγιο –Γραμματική –Συντακτικό:
Κειμενοκεντρική προσέγγιση*

Σάββατο, 21 Σεπτεμβρίου 2024

Λύκειο Πολεμιδιών, Λεμεσός

Ώρα: 8.30-13.30

Θα ακολουθήσει σχετική εγκύκλιος.

Επανάληψη της Ημερίδας που έγινε
στη Λευκωσία, 10/2/2024,
κατόπιν αιτήματος εκπαιδευτικών

ΟΑΠ Αρχαίων Ελληνικών

- Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων
krougiourou@schools.ac.cy
- Δρ Σιμάκης Συμεού, Επιθεωρητής Φιλολογικών Μαθημάτων
ssymeou@schools.ac.cy
- Μάρω Μελανίδου, Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων
mmelanidou@schools.ac.cy
- Δρ Ειρήνη Κούννου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων
ekounnou@schools.ac.cy
- Βασιλική Πετρή, Μ.Α., Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων
vpetri@schools.ac.cy
- Δρ Μαρία Χριστοδούλου, Λειτουργός Αναλυτικών Προγραμμάτων
mchristodoulou@schools.ac.cy
- Επιστημονικός Συνεργάτης: Καθηγητής Γ. Ξενής, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Επικοινωνία: dme-archaia-ellinika@schools.ac.cy

Τηλέφωνο: 22806332

